

Tulevaisuusmittelö – Skenaariopeli kaupunkien ennakointityössä

Kaupunkipolitiikan yhteistyöryhmän
tapaamisen yhteydessä 17.1.2020

Tulevaisuusmittelön toteutti Suomen Kuntaliitto yhdessä Demos Helsingin kanssa.

Tulevaisuusmittelön ja skenaariopelin

tausta-aineiston muodosti Demos Helsingin raportti Suomen kaupungistumisen tulevaisuusskenaarioista vuoteen 2039. Se on laadittu osana Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) hankkeita (URMI ja BEMINE).

Tulevaisuusmittelö 17.1.2020

Kuntaliitto on yhteistyössä Demos Helsingin kanssa kehittänyt kaupungistumisen tulevaisuusskenaarioihin pohjautuvan pelin. Se on tarkoitettu sekä paikallisella että kansallisella tasolla tehtävän strategisen ennakkointityön tukemiseen.

Peli lanseerattiin Kaupunkien tulevaisuusmittelöksi nimetyssä tapahtumassa, joka toteutettiin osana kansallista kaupunkipoliittista yhteistyöprosessia.

Tämä julkaisu kokoaa yhteen mittelön tulokset eli kahdeksan kaupungin menestystarinat, jotka syntyivät parituntisen pelirupeaman tuoksissa 17.1.2020.

Kuva: Sauli Anetjärvi

Tulevaisuustyötä yhdessä

Mittelötapauhtumassa niin kaupunkeja kuin kansallista kaupunkistrategiaa ministeriöissä valmistelevia tahoja haastettiin pitkän tähtäimen ilmiölähtöiseen ajatteluun. Mukana oli lähes 50 henkeä: edustajia kaiken kaikkiaan 18 kaupungista ja kaikista kaupunkipoliittiseen yhteistyöhön osallistuvista ministeriöistä.

Koska peliä pelattiin sekajoukkueissa eikä kaupunkikohtaisissa tiimeissä, tilaisuutta varten oli luotu kahdeksan kuvitteellista suomalaiskaupunkia. Joukkueiden tehtävänä oli eläytyä sekä kuvitteellisen kotikaupunkinsa todellisuuteen että heille arvottuun tulevaisuusskenaarioon – ja tehdä viisaita strategisia siirtoja kullakin aikakaudella.

Mukana lähes

50 henkeä

Edustajia

18 kaupungista

Kuvat: Sauli Anetjärvi

Osallistujat jaettiin 8 pelipöytään kisaamaan siitä, miten ryhmän kuvitteellinen kaupunki menestyy ryhmälle arvotussa skenaariossa.

Kaupungin
pelilauta

Toisen aikakauden
pelilauta

Ensimmäisen
aikakauden
pelilauta

Postikortti

Aikakausi

Asukas

Muutos

Palkinto

Kolmannen
aikakauden
pelilauta

Perusura

**Muuttovoiton
tahdittama maa**

4

skenaariota

**Pirstaloituneen
työn metropolialue**

**Tunnin
teknologia-Suomi**

SKENAARIO 1: PERUSURA

Kehitys jatkuu nykyiseen suuntaan, eikä suuria poliittisia interventioita tehdä

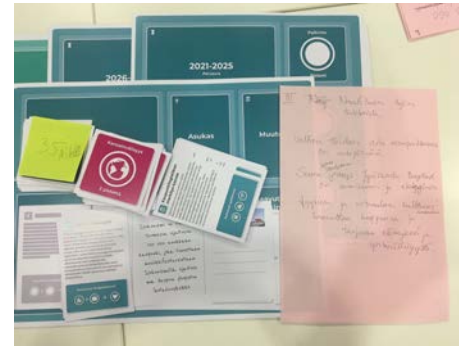
Väestö keskittyy yhä voimakkaammin suurimmille kaupunkiseuduille, joille syntyy korkean osaamisen työpaikkoja. Asuminen näillä kaupunkiseuduilla urbanisoituu ja yhdyskuntarakenne tiivistyy. Pienillä ja keskisuurilla kaupunkiseuduilla pientalovaltainen, väljä asuminen on edelleen vahvassa suosiossa.

PERUSURA

DEMOS
HELSINKI

JYVÄSNIEMI

Ennakkoluuloton itäsuomalainen, jolle monipaikkaisuus on rikkaus

Jyväskylällä osataan tehokkaasti kotiuttaa rakennerahastojen anti. Rahaa riittää sekä yhteisöllisyyden edistämiseen että villeihin kokeiluihin. Jyväskylältä ponnistaa maailmalle niin teknologisia kuin sosiaalisia innovaatioita.

PERUSURA

DEMOS
HELSINKI

2026–2032

Kansainvälistyvän väestöpohjan hyödyntäminen näkyy kaupungin elinkeinoelämässä ja katukuvassa. Avoin suhtautuminen arabikulttuuriin lisää kaupungin houkuttelevuutta, joten kaupunki ei kärsi työvoimapulasta.

2021–2025

Yliopistoyksikkö satsaa merkittävästi T&K-toiminnan käynnistämiseen. Jyväsnien keskusta nousee myös EU-osarahoitteinen, puurakenteinen moskeija, joka saa paljon kansainvälistäkin huomiota.

2033–2040

Tällä aikakaudella Jyväsniemellä on jo varaa nautiskella 2020-luvun ennakkoluulottoman ja ketterän kehittämistoiminnan tuloksista. Nopea ja ekologinen sähkölentoyhteys Lähi-itään on tehnyt monipaikkaisuudesta arkipäivää.

ÅKEBY (AAKEPYYY)

Rannikon helmi vie kaupunkilaisaktivismiin uudelle tasolle

Åkebyn järjestöt ja yritykset saavat suunnitella vapaakaupunkialueen. Toimintaa rahoitetaan eurolla per asukas joka vuosi. Kohdentaminen tehdään osallistuvan budjetoinnin menetelmin. Sijainti kasvuvyöhykkeiden ulkopuolella takaa satamakaupungin idyllin säilymisen.

2026–2032

Åkebyn seudulla tarvitaan monialaista työvoimaa, joten kaupunki pyrkii aktiivisesti juurruttamaan niin ydinvoimalan kausittaista vierastyövoimaa kuin opiskelijoita. Ammattikorkeakoulun läheiset yhteydet alueen yrityksiin tukevat työelämään integroitumista. Sinkkuluotsi auttaa luontevien kohtaamisten järjestämisessä, jottei Åkebystä muutettaisi pois ainakaan puolison puutteen vuoksi.

2021–2025

Åkeby tehostaa tilankäyttöään, kun kaupunki ottaa menestyksekkäästi käyttöön uuden asuminen palveluna -konseptin. Kulttuuritoimijat ja kaupunkilaiset saavat käyttöönsä luovan toiminnan tiloja, ja kausittain merkittävät matkailijamäärät pystytään majoittamaan joustavasti.

2033–2040

Kansainvälinen muuttoliike Åkebyhyn lisääntyy. Kaupunki on jo pitkään ollut kulttuuripiirien tunnustama helmi, mutta 2030-luvulle tultaessa maine merimaalauksen mekkana vakiintuu myös kansainväliseen tietoisuuteen.

SKENAARIO 2

Muuttovoiton tahdittama maa

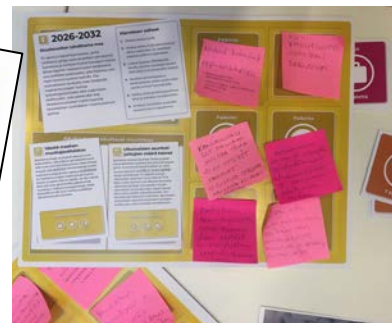
Voimakas, pitkälti hallitsematon maahanmuutto tuo uusia asukkaita kaikkiin keskuksiin. Työmarkkinat polarisoituvat. Suurimmissa kaupungeissa on paljon korkean osaamisen ja palvelualojen työpaikkoja. Muualla sote-palvelujen rooli työllistäjänä kasvaa yhä.

MUUTOSVOIMA

Maahan- muutto

PERUSURA

HESPOO → TURPOOVA

Päästötön metropoli kehittyy uudet asukkaat edellä

Turpoovassa kaupungin asukkaat ja erityisesti uudet tulijat ovat kaupunkikehityksen keskiössä. Päästötön liikenne mahdollistaa sujuvat yhteydet erityisesti Lähi-idän maihin. Globaali metropoli houkuttelee uusia asukkaita turvallisuudella, yhteisöllisyydellä ja asumisen helppoudella.

MUUTOSVOIMA

Maahan- muutto

2026–2032

Turpoova panostaa nuorten osaajien houkutteluun asuinvaihto-ohjelmalla, joka on kestoaltaan puolesta vuodesta ylöspäin. Kaupungin brändityössä hyödynnetään Turpoovan turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

2021–2025

Turpoova saa EU:lta merkittävän rahoituksen päästöttömän joukkoliikenteen kehittämiseen. Tämä mahdollistaa alhaiset joukkoliikenteen tariffit koko kaupungissa. Edelläkävijäasema houkuttelee myös kansainvälisiä tahoja investoimaan kiinteistöihin Turpoovan alueella.

2033–2040

Turpoova on maanosan tärkein innovaatioalusta dynaamisten asukkaidensa ansiosta. Asuminen palveluna -toiminnot ja eurooppalainen hyperloop-liikenne ovat parantaneet yhteyksiä erityisesti Lähi-itään.

KUOSALO

Kasvava aluekeskus tarjoaa luontoa ja koulutusta kaikille

Kuosalossa panostetaan maahanmuuttajien koulutukseen ja paikallisyhteisöjen tukemiseen. Kuosalo-hub tarjoaa rauhallisen etätyöskentely-ympäristön ja kiinnostavia kaupunkitapahtumia. Itäsuomalaisessa kasvukeskuksessa luonto on aina lähellä.

MUUTOSVOIMA

Maahan- muutto

2026–2032

Itäsuomalaiselle Kuosalolle toimivat raideyhteydet ovat tärkeitä ja ekologinen liikenne myös kaupungin sisällä houkuttelee etätyöläisiä Kuosalo-hubiin. Rauhalliselle etätyöskentelylle vastapainoa tarjoaa Kuosalon vireä kaupunkikulttuuri.

2021–2025

Kuosalossa satsataan maahanmuuttajien työllistymiseen koulutuksen avulla ja ehkäistään segregaatiota yhteisöjä tukemalla. Monimuotoinen väestö muuttaa julkisten palveluiden kansainvälisiä valmiuksia ja auttaa yrityksiä kansainvälistymään orgaanisesti.

2033–2040

Kehittynyt teknologia mahdollistaa yksilölliset palvelut kuosalolaisille. Kaupungin vahvat paikallisyhteisöt ja ympäröivä puhdas luonto luovat turvaa, jatkuvuutta ja hyvinvointia.

Pirstaloituneen työn metropolialue

Digitalisaatio muokkaa rajusti sekä työ- että kiinteistömarkkinoita, joita globaalit alustajat alkavat dominoida. Työn perässä väestö keskittyy laajenevalle ja tiivistyvälle Helsingin metropolialueelle, jonka merkitys edelleen kasvaa Tallinnaan avautuvan raideyhteyden myötä. Lähiyhteisöillä on keskeinen rooli niin digitaalisen vertaisavun kuin fyysisen hoivan tarjoajina.

MUUTOSVOIMA

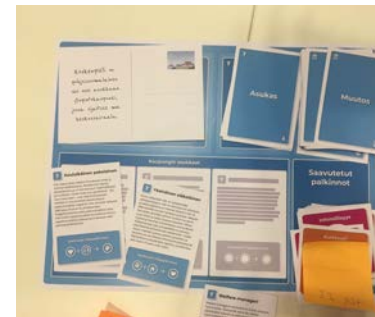

**Muuttuva
työelämä**

PERUSURA

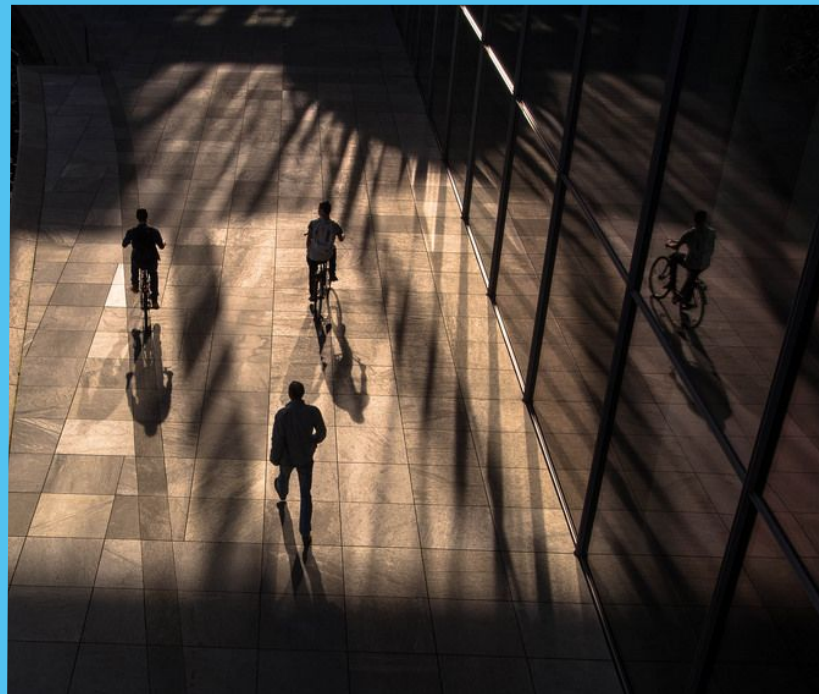
Hyvää itsenäisyyspäivää Tämpeelta

TUMPEE

Lännen yliopistokaupunki luo inhimillistä teknologiaa

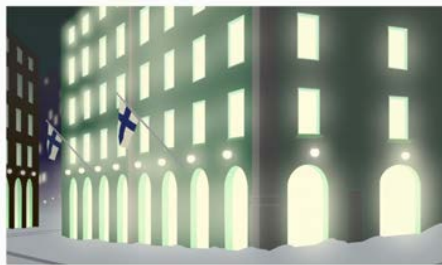
Tumpee on maailmallakin seurattu yhteisöllisen teknologiakehityksen ja avoimen innovoinnin edelläkävijä. Sijainti metropolialueen ulkopuolella antaa tilaa luovuudelle. Tumpeen malliin kuuluvat jatkuvan oppimisen palvelut ja teknologian joukkorahoitus.

MUUTOSVOIMA

Muuttuva työelämä

Hyvää itsenäisyyspäivää Tumpeelta

2026–2032

Tumpee valtavirtaistaa jatkuvan oppimisen käytännöt kaikille asukkaille. Teknologiainnovaatioiden ansiosta robottiteknologiapalvelut yhtiöitetään ja kaupunkilaisille tarjotaan robottien leasing-sopimuksia. Teknologiakehitystä tuetaan joukkorahoituskampanjoilla.

2021–2025

Tumpee tarjoaa avoimia työ- ja harrastetiloja pirstaloituneen työn nomadiyhteisöille. Innovaatioita syntyy avoimen kanssakäymisen kautta kuin itsestään ja globaalit metropolit haluavat tehdä yhteistyötä oppiakseen Tumpeen mallista.

2033–2040

Julkisen liikenteen automatisointi vähentää sen resurssitarvetta samalla, kun virtuaaliset lomamatkat yleistyvät. 2040-lukua kohti siirryttäessä vetytalouden tutkiminen kerää suuren joukkorahoituksen.

KOSKENPIELI

Houkutteleva niche-osaamiskeskus pohjoisen bonuksilla

Koskenpielen menestystekijöitä ovat vahva yhteishenki ja osaamisen kerryttäminen lisääntyvän turismin kautta. Koskenpieli hyödyntää itsevarmasti Koillisväylän avautumista ja tiiviitä yhteyksiä Intiaan. Kaupungin korkean osaamisen niche-alue tukeutuu pohjoisen sijainnin etuihin ja monikulttuurisuuteen.

MUUTOSVOIMA

Muuttuva työelämä

2026–2032

Turismi Koskenpielen alueelle on lisääntynyt vuosi vuodelta. Monikulttuurisuuden hyödyntämisen kautta alueelle on kehittynyt korkean osaamisen kasvuvyöhykkeitä. Yhteistyöprojekteja tehdään erityisesti Intian Kalkutan yliopiston professorien kanssa.

2021–2025

Koskenpieli tukee sujuvaa arkea työn pirstaloituessa järjestämällä kohtaamispaikkoja uudenlaisen kaavoitusmallin kautta. Monikulttuurisuus on keskeinen arvo, josta syntyy Koskenpielen henki.

2033–2040

Koskenpielen yliopisto on kansainvälisestikin tunnettu kehittämisalusta, missä työ ja osaaminen yhdistyvät. Eräs Koskenpielen erityisosaamisalueista on 2030-luvulla avautuneen Koillisväylän hyödyntäminen.

Tunnin teknologia-Suomi

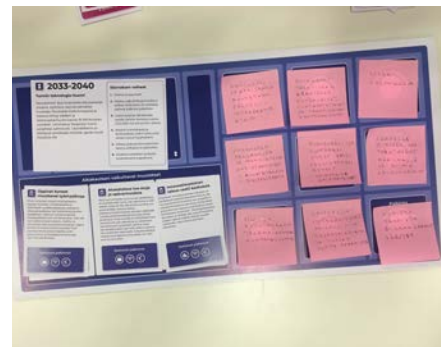
Osaamisvaltainen teollisuus luo työpaikkoja ja vaurautta Helsinki-Tampere-Turku-kolmioon, jonka kilpailueduksi nousevat nopeat raideyhteydet. Tiivis pientaloasuminen kasvattaa suosiotaan ja liikkuminen on palvelullistumisen myötä muuttunut todella helpoksi. Moni löytää tehokkuusajattelulle vastapainoa kiinnostavasta kaupunkikulttuurista, jota yhteiskunnan erilaisista marginaaleista kumpuaa.

MUUTOSVOIMA

Infra- investoinnit

PERUSURA

Kukoistava integraattori sopivan kaukana kasvukolmiosta

Mastolanlinna vahvistaa keskustansa urbanismia ja luo moderneja kyläyhteisöjä. Teknologista edistystä tehdään ihmisten ehdoilla, polarisoitumisen vastustamiseksi. Kaupunki palveluna -ajattelu valtaa alaa ja uudistaa palvelujen järjestämisen läpikotaisin. Terve etäisyys ruuhkautuvasta kasvukolmiosta koituu kaupungin eduksi.

MUUTOSVOIMA

Infra- investoinnit

2026–2032

Liikennejärjestelmien täydellinen integroiminen saavutetaan, kun kaupunkilaiset ovat ottaneet inklusiiviset MaaS-ratkaisut omikseen. Kuntalaisten jatkuvaan oppimiseen tehdyt satsaukset kantavat hedelmää.

2021–2025

Mastolanlinnassa elinympäristöjä kehitetään niiden omilla ehdoilla ja moderneja yhteisöjä voimaannuttamalla. Poikkihallinnollisten palveluintegraattorien työ käynnistetään.

2033–2040

2010-luvun jäykistä rakenteista on hankkiuduttu eroon. Kaupunki kukoistaa, kun palvelujen ja tilojen tarjonnan ja tarpeen suhde on optimoitu yhteistoiminnallisesti.

KEMINKI

Pohjoisen kansainvälinen kasvukone silkkisellä tiellä

Etäisyys etelän kasvuvyöhykkeistä ei Keminin meininkiä jarruta. Kaupunki suuntaa suoraan kansainvälisille vesille – ja raiteille. Voidaan puhua jopa paikallisesta Kiina-ilmiöstä, joka tukeutuu strategisiin infran yhteisinvestointeihin. Kasvukierrettä ja tulopohjan kasvua ei oikeastaan voi edes estää.

MUUTOSVOIMA

Infra- investoinnit

2026–2032

Kasvava tulopohja mahdollistaa maksuttoman ja päästöttömän seudullisen liikenteen. Palvelut pelaavat, koska “inhokkialoillekin” riittää pätevää kiinalaista työvoimaa.

2021–2025

Kansainväliset Silkkitie-infrainvestoinnit yhdistettynä sujuviin matkaketjuihin, avoimiin rajapintoihin ja tekoälyn hyödyntämiseen houkuttelevat uusia investointeja. Kasvun kierre käynnistyy Kemingissä.

2033–2040

Kauden päätteeksi Kemingin väkiluku on kasvanut 150 000 asukkaaseen (vrt. 60 000 vuonna 2020), ja kaupungissa vallitsee käytännössä täystyöllisyys. Ikääntyneen väestön asiat ovat hyvissä kantimissa.

Perusura

**Muuttovoiton
tahdittama maa**

4

skenaariota

**Pirstaloituneen
työn metropolialue**

**Tunnin
teknologia-Suomi**

Kiitos kaupunkien tulevaisuusmittelöön osallistuneille!

Lisätietoja kaupunkimittelöstä antavat:

Tuula Jäppinen

Innovaatioasiantuntija
Suomen Kuntaliitto

tuula.jappinen@kuntaliitto.fi
050 520 0385

Kaisa Schmidt-Thomé

Vanhempi asiantuntija
Demos Helsinki

kaisa.schmidt-thome@demoshelsinki.fi
040 070 8178